

Dönem: 23

Yasama Yılı: 2

TBMM

(S. Sayısı: 55)

Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün; Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/9)

Not: Teklif; Başkanlıkça tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, esas olarak da Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22 nci Yasama Döneminde sonuçlandırılmamış olan 2/555 esas numaralı "Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"mi TBMM İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi doğrultusunda yenilemek istiyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

07/09/2007

Cevdet Erdöl

Trabzon

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

20/04/2005

<i>Cevdet Erdöl</i>	<i>Ali İbiş</i>	<i>Resul Tosun</i>
Trabzon	İstanbul	Tokat
<i>Muharrem Karslı</i>	<i>Soner Aksoy</i>	<i>Nezvat Doğan</i>
İstanbul	Kütahya	Kocaeli
<i>Alim Tunç</i>	<i>Remziye Öztoprak</i>	<i>İrfan Rıza Yazıcıoğlu</i>
Uşak	Ankara	Diyarbakır
<i>Şerif Birinç</i>	<i>Taner Yıldız</i>	<i>Nihat Ergün</i>
Bursa	Kayseri	Kocaeli
<i>Öner Ergenç</i>	<i>T. Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Metin Kaşıkoğlu</i>
Siirt	Tekirdağ	Düzce
<i>Selami Uzun</i>	<i>Mustafa Dünder</i>	<i>Hikmet Özdemir</i>
Sivas	Bursa	Çankırı
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Ayhan Zeynep Tekin Börü</i>	<i>Cavit Torun</i>
Sakarya	Adana	Diyarbakır
<i>Ahmet Kambur</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Asım Aykan</i>
Tekirdağ	Sakarya	Trabzon

<i>Nusret Bayraktar</i>	<i>İbrahim Çakmak</i>	<i>Hacı Biner</i>
İstanbul	Tokat	Van
<i>Tevfik Akbak</i>	<i>Mustafa Çakır</i>	<i>Ahmet Çağlayan</i>
Çankırı	Samsun	Uşak
<i>Adem Tatlı</i>	<i>Mustafa Cumur</i>	<i>Mehmet Kastal</i>
Giresun	Trabzon	Osmaniye
<i>İsmail Bilen</i>	<i>Süleyman Turgut</i>	<i>Zekeriya Akçam</i>
Manisa	Manisa	İzmir
<i>Necdet Budak</i>	<i>Nükhet Hotar Göksel</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Edirne	İzmir	Manisa
<i>Hüsnü Ordu</i>	<i>Mustafa Sait Yazıcıoğlu</i>	<i>Mustafa Ünal</i>
Kütahya	Ankara	Konya
<i>Azmi Ateş</i>	<i>Kemalettin Gökteş</i>	<i>Hasan Aydın</i>
İstanbul	Trabzon	Giresun
<i>Orhan Seyfi Terzibaşoğlu</i>	<i>Faruk Nafiz Özak</i>	<i>Enver Yılmaz</i>
Muğla	Trabzon	Ordu
<i>Bayram Özçelik</i>	<i>Mehmet Alp</i>	<i>Mehmet Asım Kulak</i>
Burdur	Burdur	Bartın
<i>Adem Baştürk</i>	<i>Köksal Toptan</i>	<i>Hasan Fehmi Kinay</i>
Kayseri	Zonguldak	Kütahya
<i>İbrahim Reyhan Özal</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Fazıl Karaman</i>
İstanbul	Bolu	İzmir
<i>Reha Denemeç</i>	<i>Ramazan Toprak</i>	<i>Mehmet Denizolgun</i>
Ankara	Aksaray	İstanbul
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Selahattin Dağ</i>
İstanbul	Denizli	Mardin
<i>Yahya Baş</i>	<i>Turhan Çömez</i>	<i>Fazıl Erdoğan</i>
İstanbul	Balıkesir	Zonguldak
<i>Cengiz Kaptanoğlu</i>	<i>Mustafa Çakır</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
İstanbul	Samsun	Sakarya
<i>Kerim Özkul</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Muharrem Candan</i>
Konya	Aksaray	Konya
<i>Fahrettin Poyraz</i>	<i>Sadullah Ergin</i>	<i>Semiha Öyüş</i>
Bilecik	Hatay	Aydın
<i>Remziye Öztoprak</i>	<i>Recep Garip</i>	<i>Mustafa Atas</i>
Ankara	Adana	İstanbul

GENEL GEREKÇE

Dünyanın en yetkili kurumlarınca "Her türlü zararlı alışkanlıklar arasında en fazla ölüme ve hastalıklara sebep olan madde" olarak nitelenen sigara, her yıl ABD'de 440 bin, Almanya'da 140 bin, İngiltere'de 120 bin, ülkemizde 160 bin, dünya genelinde ise en az 13 milyon kişinin ölümüne ve çok daha fazla insanın da hasta ve ömür boyu sakat kalmasına sebep olmaktadır. Bu bağlamda kişisel ve toplumsal zararları artık yaygın olarak bilinmekte olan sigara tüketiminin azaltılması için tüm dünya ülkeleri çeşitli tedbirler almaktadır.

Sigaradan aktif içici olarak etkilenenler dışında içmedikleri halde kapalı yerlerde içenlerin verdiği zarara, en az onlar kadar iştirak eden milyonlarca vatandaşımızın pasif içici olarak kansere ve benzeri hastalıklara yakalanma riski yüzde 40 olarak ifade edilmektedir. Sigara içenle, sigara dumanı ile kirletilmiş havayı teneffüs eden veya duman altı olan kişi arasında gördüğü zarar bakımından çok az fark ortaya çıkmaktadır.

Anayasanın 56 ncı maddesine göre, herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir, çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek, devletin ve vatandaşın ödevidir. Yine Anayasanın 58 inci maddesine göre devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun toplumsal sağlığımıza yönelik bu tehdidin ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler öngörmektedir. Ancak bu Kanun hükümleri de ilgili alanda uygulama açısından yeterli olmamaktadır. Söz konusu Kanunda öngörülen müeyyidelerden dolayı ancak 49 kişi ceza ödeme durumunda kalmıştır.

İnsan ve toplum sağlığına pek çok zararlar veren tütün ürünlerine halkımız trilyonlar ödemekte, devlet de gelir sağladığı zannı ile baktığı bu sektörden daha fazlasını tütün ürünlerinin sebep olduğu başta kanser olmak üzere kalp damar hastalıkları ve diğer tahribatları dolayısıyla kat kat ödemektedir.

Teklif ile Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda yapılan değişikliklerle kişileri tütün ve tütün ürünlerinin zararlarından, bunların alışkanlıklarını özendirici reklam, tanıtım ve teşvik kampanyalarından koruyucu tedbirleri almak üzere düzenlemeler yapılmaktadır.

22. Dönem Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No.: 2/555, 2/377

7/3/2006

Karar No.: 103

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl ve 73 Milletvekilinin; Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/555) ile aynı mahiyetteki Adana Milletvekili Atilla Başoğlu'nun Kanun Teklifinin (2/377); geneli üzerindeki görüşmeleri, Komisyonumuzun 16/2/2006 tarihli 41 inci toplantısında tamamlanmıştır. Teklifler ile ilgili olarak Başkanlığınızca tali komisyon olarak görevlendirilen Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Raporunu, Komisyonumuza 30/1/2006 tarihinde sunmuştur. Komisyonumuzca, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunca kabul edilen metin üzerinden ilgili tekliflerin görüşülmesine karar verilmiştir.

Komisyonumuzun, 21/2/2006 tarihli 42 nci toplantısında maddelerin görüşülmesine devam edilmiş ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesinin görüşmeleri sırasında verilen önerge doğrultusunda kanun tekniğine uygun hale getirilmesi ve uygulanabilir olmasının sağlanması amacıyla Teklifin, alt komisyona havale edilmesi kabul edilmiştir.

Alt Komisyon, Adalet ve Sağlık bakanlıkları ile ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin de katılımlarıyla 21/2/2006, 22/2/2006, 23/2/2006 ve 28/2/2006 tarihli toplantılarında, Teklifi etrafı bir şekilde inceleyip görüşmüş ve raporunu 28/2/2006 tarihinde Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuz, 2/3/2006 tarihli 43 üncü toplantısında, Sağlık ve Adalet bakanlıkları, ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin de katılımlarıyla Alt Komisyonca kabul edilen metin üzerinden görüşmelere devam edilmesine karar verilmiş, maddeler üzerindeki kabul, ilave, değişiklik ve çıkarmalar sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

Teklifin çerçeve 2 nci maddesi, 4207 sayılı Kanunun amacının biraz daha genişletilmesi ve ifade bozukluklarının giderilmesi amacıyla değişiklik yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 3 üncü maddesiyle değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde aşağıdaki gerekçelerle değişiklikler yapılmıştır:

İfade birliğinin sağlanması, uygulamada ortaya çıkacak aksaklıkların giderilmesi açısından tütün ürünlerinin içilmesi yasaklanan yerlerin tek tek sayılması yerine, kanun tekniğine uygun olması amacıyla genel ifadeler kullanılmak suretiyle birinci fıkrada değişiklik yapılmıştır.

Kanundaki yasak ve yükümlülüklerin, elli metrekaleden daha küçük kahvehanelerde uygulanmaması yerine, bu Kanunun amacına daha iyi hizmet etmesi açısından, belediye sınırları dışındaki kahvehanelerde uygulanmaması benimsenmiş ve bu doğrultuda üçüncü fıkrada değişiklik yapılmış ve beşinci fıkra olarak kabul edilmiştir.

Altıncı fıkra hükmünün uygulanmasında karşılaşılabilecek sorunlar göz önünde bulundurularak bu fıkra hükmü madde metninden çıkarılmıştır.

Yedinci fıkra ile aynı konuları düzenleyen aynı maddenin birinci fıkrasına paralel biçimde, sadece açık alanlarda tütün üretiminin tüketilmesi ile ilgili olarak bütün sosyal faaliyetleri kapsayacak şekilde yedinci fıkrada değişiklik yapılmış ve dördüncü fıkra olarak kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin amacında da belirtildiği gibi kişilerin temiz hava soluyabilmesini sağlamaya yönelik düzenlemeler göz önüne alınarak maddenin son fıkrasındaki, tütün ürünü tanımında değişiklik yapılmıştır.

Tütün ürünleri kullananların durumları göz önüne alınarak, kapalı alanlarda tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulması ihtiyarilikten çıkarılarak zorunlu hale getirilmiştir.

Ayrıca maddedeki, bazı fıkra ve bent hükümleri birleştirilmiş, böylece madde içindeki dağınık şekilde ifade edilmiş bulunan hususlar sistematik bir temelde yeniden düzenlenmiştir.

Yukarıda bahsedildiği şekilde bazı fıkraların, diğer fıkralar ile birleştirilmesi, ayrıca bazı fıkraların da madde metninden çıkarılması sebebiyle fıkra numaraları teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 4 üncü maddesiyle değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde aşağıdaki gerekçelerle değişiklikler yapılmıştır:

Dördüncü fıkra ile onbeşinci fıkra hükmü, aynı mahiyette olması ve kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla birleştirilmiştir.

Maddenin beşinci fıkrasında, perakende satış noktaları ile ilgili olarak bir istisna hükmü konulmasının uygulamada suiistimallere sebep olması ihtimaline binaen beşinci fıkrada bu yönde bir değişiklik yapılmıştır.

Maddenin altıncı fıkrası, ilgili fıkra hükmünün uygulanma kabiliyetinin olmaması sebebiyle madde metninden çıkarılmıştır.

Maddenin yedinci fıkrasındaki, açık hava ya da kapalı mekanda yapılan sahne gösterilerinde rol gereği de olsa tütün ürünlerinin kullanılması ve görüntülerine yer verilmesi hükmü, 2 nci maddenin birinci ve beşinci fıkralarında değerlendirildiği için kanun teklifi içerisinde tekrar önlemek ve aynı fiile iki yönden idari para cezası verilmesinin önüne geçilmesi açısından, 3 üncü maddenin yedinci fıkrasında değişiklik yapılmış ve altıncı fıkra olarak kabul edilmiştir.

Onuncu fıkrada; tütün ürününün üretim yeri olan tarlalarda çalışan onsekiz yaşını doldurmamış olan kişileri yasağın kapsamı dışında tutmak amacıyla değişiklik yapılmış ve dokuzuncu fıkra olarak kabul edilmiştir.

Onbirinci fıkrada; sadece sigaraların değil diğer tütün ürünlerini de bu yasağın kapsamı içine alacak şekilde ve kanun diline uygunluk sağlamak amacıyla değişiklik yapılmış ve onuncu fıkra olarak kabul edilmiştir.

Onikinci fıkrada; fıkra hükmünün uygulamada amaca daha iyi hizmet edebilmesi ve uygulanabilirliğin sağlanması amacıyla "satın alınmaz" ibaresi fıkra metninden çıkarılmak suretiyle değişiklik yapılmış ve onbirinci fıkra olarak kabul edilmiştir.

Maddenin bütün fıkralarında bütün yasak ve yükümlülükler, olumsuz haller biçiminde düzenlendiği için ondördüncü fıkra hükmü, bu sisteme uyum sağlanması amacıyla olumsuz ifade eder biçiminde değiştirilmiş, ayrıca ilgili fıkra hükmünün bu Kanunun amacına uygun bir şekilde düzenlenmesi için değişiklikler yapılmış ve onüçüncü fıkra olarak kabul edilmiştir.

Onyedinci fıkra, uygulamada karşılaşılması muhtemel sorunlar göz önünde bulundurularak madde metninden çıkarılmıştır.

Ayrıca aynen kabul edilen bazı fıkra hükümleri; dördüncü fıkra hükmü ile onbeşinci fıkra hükmünün birleştirilmesi ve altıncı fıkra ile onyedinci fıkra hükmünün madde metninden çıkarılması sebebiyle teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 5 inci maddesiyle değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde aşağıdaki gerekçelerle değişiklikler yapılmıştır:

Sağlık Bakanlığının hazırlanacak olan yönetmelikteki rolünün önemi nedeniyle görüşünün alınmasının yeteri kadar amaca hizmet edemeyeceği düşünülerek, sadece görüş alınması yerine Sağlık Bakanlığının uygun görüşünün alınmasını sağlamak amacıyla beşinci fıkrada değişiklik yapılmıştır.

Yedinci fıkrada; bu programların hazırlanması sürecine, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu ile birlikte anılan diğer kurum ve kuruluşların da aktif katılımının sağlanması yararlı olacağı düşüncesiyle değişiklik yapılmıştır. Ayrıca, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca bu programların daha etkin bir şekilde denetiminin sağlanması amacıyla aylık yayın süresinde değişikliğe gidilmiştir. Bunun yanında, hazırlanan programlarla ilgili Sağlık Bakanlığının olumlu görüşü ile ilgili hüküm eklenmesi suretiyle, bu yayınların amacına daha iyi hizmet etmesi sağlanmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığının ilgili müfredat programını hazırlarken, kanun teklifinin amacına daha iyi bir şekilde hizmet etmesi amacıyla, sivil toplum örgütleri ile birlikte, ilgili diğer kuruluşlardan da görüş alınmasının sağlanması amacıyla sekizinci fıkrada değişiklik yapılmıştır.

Teklifin çerçeve 6 ncı maddesiyle değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde aşağıdaki gerekçelerle değişiklikler yapılmıştır:

Bu maddedeki cezai hükümler tekrar gözden geçirilmiş, yapılan fiillerle ilgili olarak orantılı ve uygulanabilir yaptırımlar getirilmeye çalışılmış, ayrıca maddenin ikinci fıkrası ile dördüncü fıkrasında öngörülen yaptırım, fiil ile verilmesi öngörülen ceza arasında oransızlık olması ve ayrıca bu Kanunla kendilerine yüklenen görevleri yerine getirmeyen memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında genel hükümler çerçevesinde ceza hukukundan doğan sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla ilgili kişiler hakkında tabi oldukları mevzuatta yer alan disiplin hükümlerinin uygulanması ile ilgili bir fıkra eklenmesinden dolayı ilgili fıkralar madde metninden çıkarılmıştır.

Ayrıca teklif içinde çelişkilere sebep olacak hükümler bertaraf edilmeye çalışılmış, diğer maddelerde yapılan değişikliklere paralel olarak atıflarda gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Teklifin çerçeve 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 8 inci maddesiyle değiştirilen 4207 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde aşağıdaki gerekçelerle değişiklikler yapılmıştır:

4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci, dördüncü ve ondördüncü fıkralarındaki yasakların konusunu oluşturan her türlü eşya ile 4 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarının konusunu oluşturan tütün ürünlerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından karar verileceği belirtilmektedir. Ancak bu hükmün, daha uygulanabilir hale getirilmesi amacıyla çerçeve 8 inci maddede değişiklik yapılmıştır.

Teklifin çerçeve 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklifin Çerçeve 10 uncu maddesiyle 4207 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü madde ile aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasındaki işletme sahipleri söz konusu tertibat ve düzenlemeleri yapmaları için ve bu Kanunla ilgili çıkarılacak Yönetmelik için öngörülen üç aylık sürelerin kısa bir süre olarak değerlendirilmesi sebebiyle, bu süre altı aya çıkarılarak çerçeve madde kabul edilmiştir. Ayrıca, maddeye bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereğince yapılması gereken işlerin bu kanunun yayımı tarihine kadar tamamlanamayacağı kuvvetle muhtemel olması sebebiyle, bu işlerin zamanında yapılabilmesi için iki aylık süre verilmesini öngören bir fıkra eklenmiştir.

Teklifin çerçeve 11 inci ve 12 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifteki maddeler; uygulamada çıkması muhtemel tereddütlerin giderilmesi, anlaşılabilir olması ve kanun tekniğine uygunluk sağlanması amacıyla, görüşülmeleri sırasında redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Köksal Toptan</i>	<i>Recep Özel</i>	<i>Ramazan Can</i>
Zonguldak	Isparta	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Kara</i>	Fehmi Hüsrev Kutlu	Halil Özyolcu
Kilis	Adıyaman	Ağrı
Üye	(İmzada bulunamadı)	(Son toplantıya katılmadı)
<i>Haluk İpek</i>	Üye	Üye
Ankara	Feridun Fikret Baloğlu	Yüksel Çorbacıoğlu
Üye	Antalya	Artvin
Orhan Yıldız	(Son toplantıya katılmadı)	(Son toplantıya katılmadı)
Artvin	Üye	Üye
(Son toplantıya katılmadı)	<i>Mehmet Küçüktaşık</i>	<i>Feridun Ayvazoğlu</i>
Üye	Bursa	Çorum
<i>Muzaffer Külcü</i>	Üye	(Karşı oyum vardır)
Çorum	<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	Üye
Üye	Erzurum	Mahmut Durdu
Mehmet Yılmazcan	Üye	Gaziantep
Kahramanmaraş	<i>Hakkı Köylü</i>	(Son toplantıya katılmadı)
(Toplantıya katılmadı)	Kastamonu	Üye
Üye	Üye	<i>Muharrem Kılıç</i>
Süleyman Sarıbaş	Üye	Malatya
Malatya	<i>Orhan Eraslan</i>	Üye
(Toplantıya katılmadı)	Niğde	Enver Yılmaz
Üye	(Karşı oyum vardır)	Ordu
<i>Mehmet Nuri Saygun</i>	Üye	(Son toplantıya katılmadı)
Tekirdağ	Ahmet Çağlayan	Üye
(Muhalefim)	Uşak	<i>Bekir Bozdağ</i>
	(Son toplantıya katılmadı)	Yozgat

KARŞI OY YAZISI

Komisyonumuzda görüşülen Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine aşağıdaki nedenlerle karşıyım.

Sigara ve tütün kullanımının insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri her türlü tartışmadan uzaktır. Bu itibarla insan sağlığı üzerinde büyük ölçüde olumsuz etkilerde bulunan bu maddelerin kullanımını sınırlamak, tanıtımını, reklamını önlemek, sigara içmemeyi özendirmek, sigara içmeyenlerin tütün dumanına maruz kalmasını önlemek ve bu çerçevede yasal düzenlemeler yapmak kuşkusuz gereklidir. Sigara kullanmayan birisi olarak, bu düzenlemeler yapılırken hukuka uygun davranılmasını ve temel hak ve özgürlüklerin özüne de dokunulmamasını, savunmak durumundayız.

Ölkemizin de taraf olduğu Dünya Sağlık Örgütü, Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi hükümleri bütünüyle temel hak ve özgürlüklerin gözetildiği bir sözleşmedir. Yerinde olmayan birtakım sebeplerle, daha radikal davranıldığında sigarayla daha iyi mücadele edileceği sanısıyla, sözleşme hükümlerinden ayrılarak daha radikal düzenlemeler yapılması uygun olmamıştır. Adı geçen çerçeve sözleşmesi konuyu iki noktada değerlendirmiştir. Birincisi tütün tüketimi, diğeri tütün dumanına maruz kalma. Konu bu şekilde ortaya konulduktan sonra, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmadan birtakım etkili yasal düzenlemeler yapabilme olanağı vardır.

Tütün dumanına maruz kalma mutlaka önlenmelidir. Sigara içmeyen birisini sigara içmediği halde tütün dumanına maruz bırakmak bir hukuka aykırılıktır. Bu hukuka aykırılığın yasaklama ve cezai müeyyide koyma yoluyla önlenmesinde evrensel hukuk açısından bir yanlışlık yoktur. Ancak, aynı yaklaşımı başkasını tütün dumanına maruz bırakmadan tütün tüketenler için yapmaya kalkışmak, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunma neticesini getirir. Bu da evrensel hukuk ilkelerini çeliştir. Böyle bir davranış, tipik yasakçı bir zihniyet olur.

Tütün tüketiminin azaltılması doğrultusunda bir çalışma yapılmalı mıdır, sorusuna olumlu cevap vermek gerekir. İnsan sağlığına zararlı olduğu tartışmasız olan tütünün tüketiminin azaltılması için, önlemler alınması gerektiği konusunda da herhangi bir tartışma bulunmamaktadır. Ancak bu konudaki önlemler, cezai müeyyideler içeren müeyyideler olamaz. Tütün içmemeyi özendiren, pozitif önlemler olması gerekir ve bu önlemler hiçbir şekilde temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunmamalıdır.

Esas itibarıyla konu çerçeve sözleşmede de bu şekilde ele alınmış, tütün tüketimini azaltmak için bilgilendirme, eğitim, fiyat ve vergi önlemleri, free-shop uygulamalarına son verilmesi, konferans, uluslar arası bilgi akışı, ifşa, paket ve etiket önlemi, kaçak ve sahte sigaranın önlenmesi gibi tedbirler düşünülmüştür. Bu tedbirlerin hiçbirisi temel hak ve özgürlüklere dokunan ve evrensel hukuk ilkelerini zedeleyen tedbirler değildir.

Yukarıda da anlatıldığı gibi, hiçbir hukuk tekniğine riayet olunmaksızın birtakım yasaklamalar ve cezai müeyyideler konulmuştur. Yasakçı zihniyetle sigara ve tütünün zararlı etkileriyle mücadele edebilme olanağı yoktur. Bizim tarihimizdeki IV. Murat örneği gibi, başta A.B.D. olmak üzere pek çok ülkenin tarihinde de başarısız yasaklama örneklerinin var olduğu, hatırdan çıkarılmamalıdır.

Ceza hükümlü bir yasa yapmanın evrensel ilkeleri vardır. Bu evrensel ilkeler, insanlık tarihinin ortak kazanımıdır. Bu kazanımları hiçe sayarak ceza hükümlü yasa yapmak, hem yasanın uygulanabilirliği açısından tartışmalıdır hem de yasa yapma hakkının kötüye kullanılmasıdır. Hukuk devleti, yaptığı yasaya uyan devlet demek değildir. Hukuk devleti, hukuka uygun yasalar yapan

devlet, demektir. Hukuka uygun olmayan yasaları çıkaran yasa koyucuları, vatandaş vicdanında saygı uyandıramaz.

Bu çerçevede hukuku korumak adına yaptığımız uyarılar, sanki sigara içilmesini teşvik ediyor-muş ya da sınırlandırılmamasından yanaymış gibi demagojik bir yaklaşımla algılanması doğru değildir. Yukarıda da açıklandığı gibi, yasa yapmanın evrensel ilkeleri insanlığın binlerce yıllık deneyimi sonucu ulaştığı ilkelere dir. Bu ilkelere mutlaka uyulması gerekir. Bunlar şunlardır:

- a- Kanunilik ilkesi - açıklık ilkesi
- b- Zarar ilkesi
- c- Kusur ilkesi
- d- Gerekli ve orantılı ceza ilkesi

Yasa yapılırken bu ilkelere riayet olunmamıştır. Bu ilkelere riayet olunmaması, temel hak ve özgürlüklerin özüne dokunduğu gibi yasanın uygulanamaması sonucunu da doğurur.

Tütün dumanına maruz kalma ile ilgili yasalarda yukarıdaki ilkelere bir uyum vardır. Çünkü sigara içmeyen birisine hukuka aykırı bir biçimde zarar verilmektedir. Yani ortada bir hukuka aykırılıktan söz edilebilme olanağı vardır. Keza, sigara içmeye sigara içerek, onun temiz hava solumasını engelleyerek zarar verenin kusurlu bir durumu da söz konusudur. Ancak başkasına zarar vermeden açık havada sigara içenin böyle bir ihlalinden söz edilebilme olanağı yoktur. Keza üretimi, satışı yasal olan bu maddelerin ticaretine cezai müeyyideler konulması evrensel hukuk ilkeleri karşısında yasayı tartışılmalı hale getirir.

Bunların dışında yasa düzenlenirken, daha pek çok evrensel hukuk ilkelerine ve temel hak ve özgürlüklere aykırı hükümler vardır. Bunlara da kısaca değinmekte yarar vardır.

Televizyonda gösterilecek olan film, tiyatro, resim vb. sanat eserlerinde sigara içilmesinin sansürlenmesi, nihayetinde sanata sansür sonucunu doğuracaktır. Bunun hakkı ve hukuka uygun bir yanı yoktur.

Öte yandan yasa düzenlenirken, kolluğa ve belediye zabıtasına ceza verme yetkisi tanınmıştır. Esas itibariyle ceza verme yetkisi yargıya has bir yetkidir. Kabahatler Kanununda da aynı hata yapılarak yargı karşısında idare güçlendirilmişti. Aynı çerçevede kolluğun ve belediye zabıtasının ceza verme yetkisinin genişletilmesi, hukuk devleti anlayışı çerçevesinde sorgulanmalıdır.

Mülki amirlere, birtakım mallara el koyma ve imha yetkisinin yani müsadere yetkisinin verilmesi de hukukun evrensel ilkeleriyle ne kadar bağdaşır, yargılamasız müsadere hukuk devletlerinde nasıl mümkün olabilir, bu da sorgulanmalıdır. Ayrıca bu durum Anayasamızda ifade edilen mülkiyet hakkı yönünden de, değerlendirilmelidir.

Düzenlemeyle temel hak ve özgürlüklerden olan, sözleşme hürriyeti ve teşebbüs hürriyetinin de özüne dokunulmuştur. Ayrıca, sponsorluk yapma yasağının hukuki temeli de anlaşılabilir değildir. Sigara üreten firmaların sosyal sorumluluk gereği veya başka bir amaçla birtakım kazılara, sanatsal kültürel ve sportif etkinliklere sponsor olmaları, sigaradan elde ettikleri kazancın bir bölümünün yararlı bir amaç için kullanılması demektir. Radikal bir davranışla bunun yasaklanmasının hangi hukuki ve bilimsel temele dayandığı anlaşılabilir değildir.

Düzenleme bütünüyle karmaşık, yanlış anlamalara ve keyfi uygulamalara meydan verebilecek niteliktedir. Ayrıca münhasıran tütün içimi için kurulan nargile salonu gibi turizm açısından da önemi bulunan ekonomik işletmeleri, istisna tutmamıştır.

Keza, tütün tüketimini engelleme konusunda yapılacak pozitif çalışmalara yer verilmemiştir. Yasakçılıkla bu işin kotarılabileceği zannedilmektedir. Sigara içilmeyen kahve, pastane, bar, birahane vb. yerler için uygulanmasını önerdiğimiz teşvik niteliğindeki vergi indirimine itibar olunmamış, kapalı yerlerdeki sigarasız masaların uygulamada yeterli olup, olmayacağı da gözetilmemiştir.

Öte yandan sigara ve tütün ürünlerinin markasını çağrıştıracak şekilde başka ürünlerin üretilmeyeceği düzenlemesi de bilimsel ve hukuki değildir. Üstelik suiistimale de açık bir düzenlemedir. Böyle bir yasağın konulması da doğru değildir.

Bütünüyle aceleye getirilerek, Yeşilay Haftasına yetişsin mantığıyla, hukuk tekniğine ve temel hak ve özgürlüklere dikkat edilmeden yapılan düzenlemelerle tütün ve tütünün zararlarıyla mücadele etme olanağı yoktur. Yasanın kısa bir zaman sonra uygulanamaz hale geleceği şaşırılarak görülecektir. Yasa maalesef sadece Yeşilay Haftası etkinliği çerçevesinde kalmaya mahkum olarak düzenlenmiştir. Kalcı olma şansı gözükmektedir. İleride pek çok değişikliklerin yapılması da kaçınılmazdır. Bu hususlarda da uyarı görevimizi yerine getirmek için ve hakikaten insan sağlığı üzerinde ciddi olumsuz etkileri bulunan tütün ve tütün mamulleri tüketimiyle hukuk içerisinde ciddi mücadele edebilmek için, karşı oy yazımızı arz ediyoruz.

Orhan Erastan
Niğde

Feridun Ayvazoğlu
Çorum

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No.: (2/9)

14/11/2007

Karar No.: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün, Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/9), Başkanlığınızca, 1/10/2007 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Başkanlıkça 22 nci Yasama Döneminde, söz konusu Kanun Teklifi, 2/555 esas numarasıyla 25/6/2005 tarihinde Adalet Komisyonuna havale edilmiştir. Komisyon, söz konusu Kanun Teklifini, 2/3/2006 tarihli 43 üncü toplantısında Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve ilgili kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinin de katılımıyla görüşmüş ve 7/3/2006 tarihinde 103 sayılı kararıyla düzenlemiş olduğu rapor ve metni Başkanlığa sunmuştur. Söz konusu Kanun Teklifi, 1109 Sıra Sayısı ile Genel Kurul Gündemine girmiş, ancak yasama dönemi sona erdiğinden hükümsüz kalmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisince, 2/6/2007 tarihli ve 894 sayılı kararıyla İçtüzüğün 77 nci maddesinin birinci fıkrasına “Yenilenen tasarı veya teklifin tümü üzerindeki görüşmelerden sonra önceki dönemlere ait rapor ve metinler, açıkça belirtilmek kaydıyla, komisyonca benimsenebilir.” hükmü eklenmiştir.

Komisyonumuzca, Adalet Bakanlığı temsilcisi ile Teklif sahibi Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün de katılımıyla 8/11/2007 tarihli 5 inci toplantıda, söz konusu Kanun Teklifinin tümü üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Bütün görüşmeler tutanağa bağlanmıştır. Komisyonumuzda, müzakereler sırasında aşağıda belirtilen görüşler ifade edilmiştir:

7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunun aradan geçen zaman içerisinde ihtiyaçlara cevap veremeyecek hale geldiği, ülkemizde tütün mamullerini kullananların sayısının gittikçe arttığı ve sigaraya başlama yaşının gittikçe düştüğü, bu Kanun Teklifinin esasen 21/5/2003 tarihinde yapılan 56 ncı Dünya Sağlık Örgütü Asamblesi Toplantısında kabul edilen ve Türkiye adına 28/4/2004 tarihinde imzalanan Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin ülkemizdeki yansımaları olduğu, Teklifin kanunlaşması halinde ülkemiz açısından sosyal, psikolojik ve ekonomik kazanımların elde edileceği, özellikle küçüklerin sigara ve diğer tütün mamullerini temininin engelleneceği, Anayasal bir yükümlülük olan ve Devletin en önemli görevlerinden biri olan insan sağlığını koruma yükümlüğüne bu Kanun Teklifi ile katkıda bulunulabileceği, tütün mamullerinin tüketiminden dolayı ülkemizde günde ortalama üçyüz ve yıllık hesap dikkate alındığında yüzyirmibini aşkın vatandaşımızın hayatını kaybettiği, her ne kadar Teklif ile ilgili olarak 22 nci Yasama Dönemi Adalet Komisyonu rapor ve metninde bazı aksaklıklar ve eksiklikler görülse de bunların Genel Kurul aşamasında telafi edilebileceği, bu bağlamda konunun aciliyetine binaen İçtüzüğün 77 nci maddesinin uygulanmasının gerektiği dile getirilmiştir.

Sigara tüketiminden kaynaklanan cismani zararlarda, üretenin ve temsilcinin tazmin zorunluluğu ile ilgili olarak gerek halen yürürlükte olan 4207 sayılı Kanunda gerekse söz konusu Kanun Teklifinde bir düzenleme olmadığından, insan zararlarında(ölüm ve cismani zararlarda),

üretenin ve temsilcinin söz konusu zararları tazminine ilişkin bir düzenlemenin Teklif metnine eklenmesi görüşü ayrıca ifade edilmiştir.

Teklif ile ilgili olarak 22 nci Yasama Dönemi Adalet Komisyonu rapor ve metni, İçtüzüğün yollama yapılan 77 nci maddesi hükmü uyarınca Komisyonumuzca oybirliği ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ahmet İytmaya</i>	<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Mehmet Emin Ekmen</i>
Ankara	Kastamonu	Batman
Kâtip	Üye	Üye
<i>İlknur İnceöz</i>	<i>Ahmet Aydın</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Aksaray	Adıyaman	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
<i>Zekeriya Aslan</i>	<i>Osman Ertuğrul</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>
Afyonkarahisar	Aksaray	Bartın
Üye	Üye	Üye
Ayla Akat Ata	<i>Fatih Metin</i>	<i>Mehmet Tunçak</i>
Batman	Bolu	Bursa
(Toplantıya katılmadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Celal Erbay</i>	<i>Veysi Kaynak</i>
Denizli	Düzce	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
Metin Çobanoğlu	<i>Ali Öztürk</i>	İhsan Koca
Kırşehir	Konya	Malatya
(Toplantıya katılmadı)		(Toplantıya katılmadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Öztürk</i>	<i>İsa Gök</i>	<i>Mustafa Hamarat</i>
Mersin	Mersin	Ordu
Üye	Üye	Üye
<i>Rahmi Güner</i>	<i>Rıdvan Yalçın</i>	<i>Yahya Akman</i>
Ordu	Ordu	Şanlıurfa
	Üye	
	Ali İhsan Köktürk	
	Zonguldak	
	(Toplantıya katılmadı)	

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
CEVDET ERDÖL'ÜN TEKLİFİ**

**TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINI
NİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunun adı "Tütün ve Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 4207 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, bireyleri tütün ve tütün ürünlerinin sebep olduğu yıkıcı sağlık, sosyal, çevresel, ekonomik zararlardan ve ölümcül sonuçlardan korumak; çocuklar ve gençlerin bu ürünleri kullanmalarını engelleyen tedbirler almak; tüketimi özendiren her türlü reklam, tanıtım ve teşvik kampanyalarından koruyucu tertip ve tedbirleri almak ve herkesin temiz hava soluyabilmesinin sağlanması yönünde gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

MADDE 3- 4207 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2- (1) Resmi ya da özel sağlık, eğitim-öğretim veya kültür hizmeti veren yerler ile kapalı spor salonlarında; sürücülerini dahil olmak üzere kamu hizmeti gören tüm nakil vasıtaları, taksiler, toplu taşımacılık yapılan her türlü nakil vasıtaları ve bunların bekleme salonlarında; fuar, alışveriş merkezi, düğün salonları, kongre, toplantı ve konferans salonları, kafeler, internet kafeler, kahvehaneler, elektronik oyun merkezleri, atari salonları, bilardo salonları, bowling salonları ve bu gibi yerlerin her türlü bağlantılı kullanım alanlarında, resmi ve özel kurumların ve işyerlerinin her türlü kapalı alanlarında her ne surette olursa olsun tütün ve tütün ürünleri içilemez.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yerlerde mevcut durum imkan tanıyorsa, tütün ve tütün ürünlerinin içilebilmesi için ayrı yerler tahsis

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**TÜTÜN MAMULLERİNİN ZARARLARINI
NİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanunun adı "Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 4207 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**MADDE 1-** (1) Bu Kanunun amacı; kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından, bunların alışkanlıklarını özendiren reklam, tanıtım ve teşvik kampanyalarından koruyucu tertip ve tedbirleri almak ve herkesin temiz hava soluyabilmesinin sağlanması yönünde düzenlemeler yapmaktır."

MADDE 3- 4207 sayılı Kanunun 2 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tütün ürünlerinin içilmesi yasaklanan yerler

MADDE 2- (1) Tütün ürünleri;

a) Kamu hizmet binalarının kapalı alanlarında,

b) Koridorları dahil olmak üzere, her türlü eğitim, sağlık, ticaret, sosyal, kültürel, spor, eğlence ve benzeri amaçlı özel hukuk kişilerine ait olan ve birden çok sayıda kişinin girebileceği konutlar hariç, binaların kapalı alanlarında,

c) Taksi hizmeti verenler de dahil olmak üzere, karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu toplu taşıma araçlarında,

ç) Okul öncesi eğitim kurumlarının, ders-haneler dahil olmak üzere ilk ve orta öğrenim kurumlarının, onsekiz yaşını doldurmamış kişilere yönelik kültür ve sosyal hizmet

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

edilir. Tahsis edilen yerden, tütün ve tütün ürünleri içilmeyen mahallere duman veya koku geçişini engelleyecek şekilde havalandırma, tecrit etme ve benzeri tedbirler alınır.

(3) İbadethanelerin; okul öncesi, özel eğitim, ilk öğretim ve orta öğretim kurumlarının; sağlık kurum ve kuruluşlarının; çocuklara yönelik sosyal hizmet kurumlarının ve eğlence yerlerinin kapalı ve açık tüm alanlarında tütün ve tütün ürünleri içilemez.

(4) Lokanta, kafeterya ve benzer yerler ile otel ve benzeri konaklama mekanlarının kapalı alanlarında tütün ürünleri kullanmayanların sağlığını tehlikeye düşürmeyecek tarzda tütün dumanından ve kokusundan havalandırma, tecrit ve benzeri yollarla arındırılmış ayrı yerler düzenlenir. Bu düzenlemeyi yapmayan veya yapamayan yerlerin tamamında tütün ve tütün ürünleri içilemez.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

binalarının, sağlık hizmetlerinin verildiği kurumların ve ibadethanelerin müştemilâtı mahiyetindeki açık alanlarında, tüketilemez.

(2) Ancak,

a) Kamu hizmet binalarında,

b) Birden çok sayıda kişinin istihdam edildiği çalışma alanlarında,

c) Özel hukuk kişilerine ait olan lokantalar ile kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde,

ç) Şehirlerarası veya uluslararası güzergâhlarda yolcu taşıyan demiryolu ve denizyolu araçlarında,

tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulur. Bu alanlara onsekiz yaşını doldurmamış kişiler giremez.

(3) Otelcilik hizmeti verilen işletmelerde, tütün ürünleri tüketilemez. Ancak, bu ürünleri tüketen müşterilerin konaklamasına tahsis edilmiş kısımlar oluşturulur.

(4) Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, sanat ve eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerler ile bunların seyir yerlerinde tütün ürünleri kullanılamaz. Ancak bu tesislerde, tütün ürünlerinin tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulur.

(5) Tütün ürünleri tüketilmesine tahsis edilen kapalı alanların koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tecrit edilmesi ve havalandırma tertibatı ile donatılması gerekir. Ancak, ikinci fıkranın (c) bendi kapsamına giren işletmelerin kapalı alanlarında tütün ürünleri kullanmayanların sağlığını tehlikeye düşürmeyecek tarzda ve kullanım alanlarının yarısından az olmamak üzere tütün dumanından ve kokusundan havalandırma ve benzeri yollarla arındırılmış ayrı yerler düzenlenir. Bu düzenlemeyi yapmayan veya yapamayan yerlerin tamamında tütün ürünleri içilemez. Bu fıkra hükmü, belediye sınırları dışındaki kahvehanelerle ilgili olarak uygulanmaz. Ancak, bu kahvehanelerde yeterli havalandırma tertibatı oluşturulur.

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(6) Bu Kanunun uygulanmasında "tütün ürünü" ibaresinden, tütütülerek kullanılmak üzere tamamen veya kısmen tütün yaprağından imal edilmiş madde anlaşılır."

MADDE 4- 4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Diğer koruyucu önlemler

MADDE 3- (1) Tütün ürünlerinin ve üretici firmaların isim, marka veya alâmetleri kullanılarak her ne suretle olursa olsun reklam ve tanıtımı yapılamaz. Bu ürünlerin kullanılmasını özendiren veya teşvik eden kampanyalar düzenlenemez. Tütün ürünleri üreten ve pazarlamasını yapan şirketler, her ne surette olursa olsun hiçbir etkinliğe şirket isimlerini, amblemlerini veya ürünlerinin marka ya da işaretlerini kullanarak destek olamazlar. Tütün ürünlerinin üretiminden perakende satışına kadar olan satış zincirinde yer alan çalışanlar tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların şirketlerinin isimlerini, amblemlerini veya ürünlerinin marka ya da işaretlerini veya bunları çağrıştıracak alâmetleri kıyafet, takı ve aksesuar olarak üzerlerinde bulunduramazlar. Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalara ait araçlarda toplumdaki belli bir tanınma yaratacak ve firmanın tanınmasını sağlayacak bir uygulamaya gidilemez.

(2) Tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların isimleri, amblemleri veya ürünlerinin marka ya da işaretleri veya bunları çağrıştıracak alâmetleri kıyafet, takı ve aksesuar olarak taşınmaz.

(3) Tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalara ait araçlarda bu ürünlere ilişkin markaların tanınmasını sağlayacak bir uygulamaya gidilemez.

(4) Firmalar her ne amaçla olursa olsun üretilen ve pazarlaması yapılan tütün ürünlerini bayilere veya tüketicilere, teşvik, hediye, eşantıyon, promosyon, bedelsiz veya yardım olarak dağıtamazlar.

(5) Her ne amaçla olursa olsun, tütün ürünlerinin isim, logo veya amblemleri kullanılarak bildirim yapılamaz, basın-yayın organlarına ilân verilemez.

(6) Televizyonda yayınlanan programlarda, filmlerde, dizilerde, müzik kliplerinde, reklamlar ve tanıtım filmlerinde tütün ürünleri kullanılamaz, görüntülerine yer verilemez.

(7) Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünlerinin satışı yapılamaz.

MADDE 4- 4207 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 3- (1) Tütün ürünlerinin ve üretici firmaların isim, marka veya alâmetleri kullanılarak her ne suretle ve amaçla olursa olsun reklam ve tanıtımının yapılması yasaktır. Bu ürünlerin kullanılmasını özendiren veya teşvik eden kampanyalar düzenlenemez. Tütün ürünleri üreten ve pazarlamasını yapan şirketler, her ne surette olursa olsun hiçbir etkinliğe şirket isimlerini, amblemlerini veya ürünlerinin marka ya da işaretlerini kullanarak destek olamazlar. Tütün ürünlerinin üretiminden perakende satışına kadar olan satış zincirinde yer alan çalışanlar tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların şirketlerinin isimlerini, amblemlerini veya ürünlerinin marka ya da işaretlerini veya bunları çağrıştıracak alâmetleri kıyafet, takı ve aksesuar olarak üzerlerinde bulunduramazlar. Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalara ait araçlarda toplumdaki belli bir tanınma yaratacak ve firmanın tanınmasını sağlayacak bir uygulamaya gidilemez.

(2) Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar ne amaçla olursa olsun ürettikleri veya pazarlamasını yaptıkları tütün ürünlerini, bedelsiz olarak veremezler, indirimli satamazlar. Bayilerine satış artırıcı teşvikler ve hediyeler veremezler.

(3) Perakende satış noktaları haricinde tütün ürünlerinin fiyat değişikliklerini duyurmak amacıyla da olsa isim, logo veya amblemleri kullanılarak bildirim yapılamaz; basın-yayın organlarına ilân verilemez.

(4) Diğer ülkelerden yapılan yayınlarda yer alan, tütün ürünlerinin isim, marka veya alâmetlerini içeren reklam, tanıtım ve kampan-

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

ya görüntülerine görsel ve yazılı basın yayın organlarında yer verilemez.

(5) Televizyonda yayınlanan her türlü programlarda, filmlerde, dizilerde, müzik kliplerinde ve her türlü reklam ve tanıtım filmlerinde, her türlü açık hava ya da kapalı mekanda yapılan sahne gösterilerinde, rol gereği de olsa tütün ve tütün ürünleri kullanılmaz.

(6) Sağlık, eğitim-öğretim, kültür ve spor hizmeti veren yerlerde her türlü tütün ürünlerinin satışı yapılamaz.

(7) Onsekiz yaşından küçüklere, tütün ve tütün ürünleri satışı yapılamaz, yaptırılmaz, ve bu ürünler taşıtılamaz.

(8) Her ne surette olursa olsun tütün ve tütün ürünlerinin paket açılarak adet şeklinde veya küçük paketler halinde satışı yapılamaz.

(9) Tütün ve tütün ürünleri, bayi olan yerlerin dışında; otomatik makinelerle, telefon, televizyon ve internet gibi elektronik ortamlarla satılamaz ve satış amacıyla kargo yoluyla taşınamaz.

(10) Tütün ürünleriyle ilgili, izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıklar çevreye atılamaz.

(11) Tütün ürünlerinin, market rafları gibi tüketicinin doğrudan ulaşabileceği ve onsekiz yaşından küçük olanların bizzat alabilecekleri şekilde takdimi ve teşhiri yasaktır. Bu ürünlerin dışardan görünmeyecek şekilde düzenlenecek dolap veya benzeri yerlerde saklanarak satışa sunulması zorunludur.

(12) Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar, tütün ürünlerini hediye, eşantıyon, promosyon veya yardım olarak dağıtılamaz.

(13) Her türlü sakız, şeker, çerez, oyuncak ve benzeri ürünler tütün ürünlerine benzeyecek veya markasını çağrıştıracak şekilde üretilemez, dağıtımı ve satışı yapılamaz.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(8) Tütün ürünleri onsekiz yaşını doldurmamış kişilere satılamaz ve tüketimlerine sunulamaz.

(9) Onsekiz yaşını doldurmamış kişiler, tütün ürünü işletmelerinde, pazarlanmasında ve satışında istihdam edilemez.

(10) Tütün ürünleri, paket açılarak adet şeklinde veya daha küçük paketlere bölünerek satılamaz.

(11) Tütün ürünleri, yetkili satıcı olan yerlerin dışında; otomatik makinelerle, telefon, televizyon ve internet gibi elektronik ortamlarla satılamaz ve satış amacıyla kargo yoluyla taşınamaz.

(12) Tütün ürünleriyle ilgili izmarit, paket, ağızlık, kağıt ve benzeri atıklar çevreye atılamaz.

(13) Tütün ürünleri, onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin doğrudan ulaşacağı ve işletme dışından görülecek şekilde satışa arz edilemez. Tütün ürünleri satış belgesi olmaksızın ve satış belgesinde belirtilen yerin dışında satışa sunulamaz.

(14) Her türlü sakız, şeker, çerez, oyuncak, kıyafet, takı, aksesuar ve benzeri ürünler tütün ürünlerine benzeyecek veya markasını çağrıştıracak şekilde üretilemez, dağıtılamaz ve satılamaz."

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

(14) Onsekiz yaşından küçükler tütün ve tütün ürünlerinin üretiminde ve pazarlanmasında çalıştırılmaz.

(15) Özel ve resmi kolluk kuvvetleri, güvenlik elemanları, belediye zabıtalı veya Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları üniformalarını taşıdıkları sürece kamuoyu önünde ve halka açık yerlerde tütün ve tütün ürünlerini içemezler.

MADDE 5- 4207 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4- (1) Tütün ve tütün ürünlerinin içilmesinin yasaklandığı yerlerde, yasal düzenleme ve buna uymamanın cezai sonuçlarını belirten uyarılar; salonlarda asgari on santimetrelilik puntolarla, toplu taşıma araçlarında üç santimetrelilik puntolarla herkes tarafından görülebilir yerlere asılır. Yasal düzenlemeye uymayanların uyarılmasından ve ilgili işlemlerin yapılmasından o yerin idarî amiri durumundaki kişi veya bunların yetkilendirdikleri kişiler sorumludur.

(2) Tütün ve tütün ürünlerinin satışının serbest olduğu yerlere en az beş santimetrelilik puntolarla, beyaz zemin üstüne büyük harfler ve siyah yazı rengi ile, "Yasal Uyarı: 18 yaşından küçükler sigara ve diğer tütün ürünlerinin satışı yasaktır; satanlar hakkında yasal işlem yapılır." ibaresi yazılarak, rahatlıkla görülebilen ve okunabilen bir yere asılır.

(3) Nargile içilen mekanlarda, "tütün ürünleri kullanımının hayati tehlikelerini anlatan" ibareler en az beş santimetrelilik puntolarla herkes tarafından görülebilir yerlere asılır.

(4) Türkiye'de üretilen veya ithal edilen tütün ve tütün ürünleri paketlerinin üzerine, her bir yüzüne toplam alanın yüzde kırkıdan az olmamak üzere özel çerçeve içinde tütün ve tütün ürünlerinin zararlarını belirten yazılı uyarılar veya mesajlar konulur. Bu uyarı yazılarının aynı şekilde, birden fazla paketi bir arada bulunduran tütün ürünleri kutuları

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5- 4207 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kontrolün sağlanması

MADDE 4- (1) Tütün ürünlerinin içilmesinin yasaklandığı yerlerde, yasal düzenleme ve buna uymamanın cezai sonuçlarını belirten uyarılar; salonlarda asgari on santimetrelilik puntolarla, toplu taşıma araçlarında üç santimetrelilik puntolarla herkes tarafından görülebilir yerlere asılır. Ayrıca, tütün ürünlerinin tüketilmesine tahsis edilen alanlar ile nargile içilen mekanlarda tütün ürünleri kullanımının tehlikelerini anlatan sağlık uyarıları herkes tarafından görülebilir yerlere asılır.

(2) Tütün ürünlerinin satışının serbest olduğu yerlere en az beş santimetrelilik puntolarla, beyaz zemin üzerine büyük harfler ve siyah yazı rengi ile, "Yasal Uyarı: 18 yaşını doldurmayanlara sigara ve diğer tütün ürünleri satılmaz; satanlar hakkında yasal işlem yapılır." ibaresi yazılarak, rahatlıkla görülebilen ve okunabilen yerlere asılır.

(3) Türkiye'de üretilen veya ithal edilen tütün ürünleri paketlerinin üzerine, en geniş iki yüzünden, bir yüzüne toplam alanın yüzde kırkıdan, diğer yüzüne yüzde otuzundan az olmamak üzere özel çerçeve içinde tütün ürünlerinin zararlarını belirten yazılı uyarılar veya mesajlar konulur. Bu uyarı yazılarının aynı şekilde, birden fazla paketi bir arada bulunduran tütün ürünleri kutuları üzerine de yazılması zorunludur. Uyarı mesajları resim, şekil

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

üzerine de yazılması zorunludur. Uyarı mesajları resim, şekil veya grafik biçimlerinde de olabilir. Uyarı mesajlarını taşımayan tütün ve tütün ürünleri ithal edilemez veya satışa çıkarılamaz.

(5) Tütün ürünlerinin paketlerinde ve etiketlerinde bu ürünlerin özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri veya emisyonları ile ilgili hatalı izlenim oluşturacak yanlış, eksik, aldatıcı tanımlama, marka, renk, figür veya işaret kullanılamaz.

(6) Bu Kanunda sözü edilen yasal uyarı yazıları, resim, şekil veya grafik mesajlarıyla ilgili düzenlemeler, Sağlık Bakanlığı ile Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunun oluşturacağı bir komisyon tarafından yapılır.

(7) Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar ürün, üretim, pazarlama ve diğer aktiviteleri ile ilgili her türlü bilgiyi istenildiği takdirde, onbeş gün içerisinde Sağlık Bakanlığına ve Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'na iletir.

(8) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal ve yerel yayın yapan her kategoride özel televizyon kurumları ve radyoların ayda en az doksan dakika tütün ve tütün ürünleri alışkanlığının zararları konusunda uyarıcı eğitici mahiyette yayınlar yapmak zorundadır. Bu yayınlar, 08:00-22:00 saatleri arasında yapılır. Bu saatler dışında yapılan yayınlar ihtiyaridir ve aylık 90 dakikalık süreye dahil edilmez. Bu sürelerin denetlenmesi Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından yapılır. Bu programlar, Sağlık Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ve Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından oluşturulan bir komisyonca hazırlanır.

(9) Tütün ve tütün ürünleri tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın yarattığı sağlık riskleri konusunda çocukları ve gençleri

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

veya grafik biçimlerinde de olabilir. Uyarı mesajlarını taşımayan tütün ürünleri ithal edilemez veya satışa çıkarılamaz.

(4) Tütün ürünlerinin paketlerinde ve etiketlerinde, bu ürünlerin özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri veya emisyonları ile ilgili yanlış ve eksik bilgi verilemez, aldatıcı tanımlama, marka, renk, figür veya işaret kullanılamaz.

(5) Bu Kanunda sözü edilen yasal uyarı yazıları, resim, şekil veya grafik mesajlarıyla ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından çıkarılır.

(6) Tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar, ürün, üretim, pazarlama ve diğer aktiviteleri ile ilgili her türlü bilgiyi istenildiği takdirde onbeş gün içerisinde Sağlık Bakanlığına ve Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumuna vermek zorundadır.

(7) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az altmış dakika tütün ürünleri alışkanlığının zararları konusunda uyarıcı eğitici mahiyette yayınlar yapmak zorundadır. Bu yayınlar, 08:00-22:00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar, aylık altmış dakikalık süreye dahil edilmez. Bu süreler, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir. Bu programlar, Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, bilimsel kuruluşlar ve sivil toplum örgütleri tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır. Hazırlanan programlar, Sağlık Bakanlığının olumlu görüşü

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

bilinçlendirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bir müfredat programı hazırlanır.

(10) Tütün ve tütün ürünleri kullanımının bırakılmasını özendirici programlar ve tütün bağımlılığının ilaç ile tedavisinin ulaşılabılır olması için gerekli çalışmalar Sağlık Bakanlığı tarafından yapılır.

(11) Bu maddenin sekiz, dokuz ve onuncu fıkralarında yer alan programların finansmanına yönelik olarak her yıl Sağlık Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konulur.

(12) Tütün ve tütün ürünlerinin yolcu beraberinde gümrüksüz olarak yurda sokulması yasaktır. İlgili düzenlemeler Gümrük Müsteşarlığı tarafından yapılır.

(13) Tütün ve tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların, bu Kanunda yasaklanan faaliyetler ile ilgili olarak yaptıkları harcamalar yıllık gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmaz.

MADDE 6- 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza vermeye yetkili merciler

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerine uymayan gerçek veya tüzel kişiler hakkında bu Kanunda yer alan idari para cezaları uygulanır.

Bu Kanunun ;

a) 2 nci maddenin bir ve üçüncü fıkraları, belediye mücavir alanları dışındaki yerlerde olmak üzere 2 nci maddenin iki ve dördüncü fıkraları, 3 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan hükümlerin yazılı basın tarafından ihlali halinde bu fıkra, aynı maddenin sekiz, oniki ve onbeşinci fıkraları ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak İl Özel İdareleri,

b) 2 nci maddenin ikinci fıkrası ile belediye yetki alanında yer alan işletmeler için

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

alındıktan sonra Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından yayımlanması sağlanır.

(8) Tütün ürünleri tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın oluşturduğu sağlık riskleri konusunda çocukları ve gençleri bilinçlendirmek üzere ilgili kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bir müfredat hazırlanır.

(9) Tütün ürünleri alışkanlığının bırakılmasını özendirici programlar ve tütün bağımlılığının ilaç ile tedavisinin ulaşılabılır olması için gerekli çalışmalar Sağlık Bakanlığı tarafından yapılır.

(10) Bu maddenin yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarında yer alan programların finansmanına yönelik olarak her yıl Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konulur.

(11) Tütün ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmaların bu Kanunda yasaklanan faaliyetler ile ilgili olarak yaptıkları harcamalar yıllık gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak gösterilemez."

MADDE 6- 4207 sayılı Kanunun 5 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ceza hükümleri

MADDE 5- (1) Bu Kanunun 2 nci maddenin birinci ve dördüncü fıkralarında belirtilen alanlarda tütün ürünleri tüketenler ile 3 üncü maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenler, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 39 uncu maddesi hükümlerine göre; 3 üncü maddenin onikinci fıkrasına aykırı hareket edenler Kabahatler Kanununun 41 inci maddesi hükümlerine göre cezalandırılır.

(2) 2 nci maddenin birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen, yasakların uygulanması ve tedbirlerin alınması ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeyen işletme sorumluları, işletme iznini veren kurum yetkilileri tarafından önce yazılı olarak uyarılır. Bu

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

dördüncü fıkrası, 3 üncü maddesinin altı, sekiz, on ve onbirinci fıkraları, 4 üncü maddesinin bir, iki ve üçüncü fıkraları ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Belediyeler,

c) 3 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, yedinci fıkraları, 4 üncü maddesinin dört ve beşinci fıkraları ile yasaklanan fiiller ile yedinci fıkrası uyarınca istenilen bilgilerin verilmemesine ilişkin olarak Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu,

d) 3 üncü maddesinin dört ve beşinci fıkraları, 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Radyo ve Televizyon Üst Kurulu,

e) 4 üncü maddesinin onikinci fıkrası ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Gümrük Müsteşarlığı,

f) 3 üncü maddesinin ondördüncü fıkrası ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

g) 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası uyarınca istenilen bilgilerin verilmemesine ilişkin olarak Sağlık Bakanlığı,

h) 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve onüçüncü fıkraları ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,

i) 2 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen ve yetki alanında bulunan işletmeler için bu fıkra ile yasaklanan fiillere ilişkin olarak Turizm Bakanlığı,

j) 3 üncü maddesinin onuncu fıkrasına aykırı fiil taşıtlardan sadır olmuşsa sürücüsüne veya taşıtın tescil plakasına işlenmek üzere bu fiile ilişkin olarak, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa Göre Suç ve Ceza Tutanağı Tanzime Yetkili Memurlar,

k) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen Resmi kamu kurum ve kuruluşlarında en üst amir veya yetkilendirdiği kişiler,

İhlal hallerinin tespitine ve idarî para cezası vermeye yetkilidirler.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

uyarı yazısı, ilgili işletme sorumlusuna tebliğ edilir. Bu uyarıya rağmen, verilen sürede yükümlülüklerini yerine getirmeyenler, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında mahalli mülki amir tarafından beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

(3) 3 üncü maddenin birinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve onbirinci fıkralarındaki yasakların her birine aykırı hareket edenler, ellibin Türk Lirasından ikiyüzelli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır. Bu cezaya karar vermeye Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu yetkilidir.

(4) 3 üncü maddenin altıncı fıkrasındaki yasağın görsel yayın yoluyla ihlal edilmesi halinde; yerel yayın yapan kuruluşlar, bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, bölgesel yayın yapan kuruluşlar, beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar, ulusal yayın yapan kuruluşlar, ellibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır. Bu cezaya karar vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu yetkilidir.

(5) 3 üncü maddenin yedinci fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenler, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında genel kolluk tarafından bin Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır.

(6) 3 üncü maddenin sekizinci fıkrasındaki yasalara aykırı hareket edenler, 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Sağlık için tehlikeli madde temini" başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(7) 3 üncü maddenin dokuzuncu fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından her bir kişiyle ilgili olarak bin Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır.

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, bu Kanuna göre verdiği idarî para cezalarını, 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsile yetkilidir.

Bu maddenin ikinci fıkrasının (j) bendi hükmüne göre tanzim edilen ceza tutanaklarına istinaden verilen idarî para cezaları, 2918 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen trafik para cezalarının tebliğ ve tahsil usulüne tabidir.

Tütün ve tütün ürünlerinin yasaklandığı ve yasağa ilişkin yazılı uyarıların bulunduğu yerlerde tütün ve tütün ürünleri içenlere, ilgili yerin idarî amiri durumundaki kişi ya da görevlendirdiği kişi veya kişiler tarafından, gerekli hallerde emniyet kuvvetlerinden yardım alınmak suretiyle ihbar tutanağı tanzim edilir. Tanzim edilen ihbar tutanakları ceza kesmeye yetkili merci olan il özel idaresine iletilir.

Kanuna uymakla yükümlü kurum amirliklerinin idarî para cezası gerektiren yasağa uymadıkları haller hakkında şikayetler o yerin en büyük mülki amirliğine yapılır.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(8) 3 üncü maddenin onuncu fıkrasındaki yasağa aykırı hareket edenler, belediye zabıtası tarafından ikiyüzlü Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır. Belediye sınırları dışında bu yetki genel kolluk tarafından kullanılır.

(9) 3 üncü maddenin onüçüncü fıkrasındaki yasaklara aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından bin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır. Tütün ürünlerinin satış belgesiz olarak satışının yapıldığı veya satışa hazır tutulduğu yerlerdeki tütün ürünlerine el konulur ve nereden temin edildiğine dair belge ibraz edilememesi halinde, mahalli mülki amir tarafından bunların mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(10) 3 üncü maddenin ondördüncü fıkrasındaki ürünleri üretenler, belediye sınırları içinde belediye encümeni, belediye sınırları dışında mahalli mülki amir tarafından yirmibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

(11) 4 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülüklerin her birine aykırı hareket edenler, mahalli mülki amir tarafından bin Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır.

(12) 4 üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarındaki yükümlülüklerin her birine aykırı hareket eden üretici firmalar, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından bu yükümlülüklere aykırı olarak piyasaya sürülen malların piyasa değeri kadar idarî para cezası ile cezalandırılır. Ancak, verilecek idarî para cezasının miktarı ikiyüzlü Türk Lirasından az olamaz.

(13) 4 üncü maddenin altıncı fıkrasındaki yükümlülüğe aykırı hareket eden firmalar Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından elibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(14) 4 üncü maddenin yedinci fıkrasındaki yükümlülüklere aykırı hareket edilmesi halinde; yerel yayın yapan televizyon kuruluşları bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, bölgesel yayın yapan televizyon kuruluşları beşbin Türk Lirasından onbin Türk Lirasına kadar, ulusal yayın yapan televizyon kuruluşları ellibin Türk Lirasından ikiyüzellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır. Bu cezalar, radyo yayını yapan kuruluşlar hakkında ondabir oranında uygulanır. Bu cezaya karar vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu yetkilidir.

(15) Bu Kanunla kendilerine yüklenen görevleri yerine getirmeyen memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında, ceza hukuku sorumluluğu saklı kalmak kaydıyla, tâbi oldukları mevzuatta yer alan disiplin hükümleri uygulanır."

MADDE 7- 4207 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 6- Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesi kapsamındaki yerlerde tütün ve tütün ürünleri içenlere, ilgili tutanağa istinaden elli Yeni Türk Lirası, hakkında tutanak tutulan kişi o yerin çalışanı veya üyesi ise bu cezanın iki katı,

b) 2 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları kapsamındaki yerlerde tütün ve tütün ürünleri içilmesini engellemeyen, ikinci ve dördüncü fıkralarındaki yükümlülükleri yerine getirmeyen, 4 üncü maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve onikinci fıkralarındaki zorunluluğu yerine getirmeyen ilgili yerin yetkilisi veya amiri hakkında elli Yeni Türk Lirası, tekrerrür halinde bu cezanın iki katı,

c) 3 üncü maddesinin onuncu ve onbeşinci fıkralarını ihlal edenlere elli Yeni Türk Lirası para cezası,

d) 3 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları ile 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen

MADDE 7- 4207 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tahsil edilen idarî para cezalarından pay alınması

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idarî para cezalarından tahsil edilen miktarın yüzde elli oranındaki kısmı, para cezasına karar veren kurumun harcamalarında kullanılmak üzere kurum veya ilgili bakanlık bütçesine; yüzde onu Sağlık Bakanlığı, yüzde onu Millî Eğitim Bakanlığı bütçelerine aktarılır. Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı bütçelerine aktarılan para, bu Kanunun kendilerine yüklediği yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin harcamalarda kullanılır."

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

(Adalet Komisyonunun
Kabul Etiği Metin)

yerel televizyon kanalları ve radyolar hakkında her ihlal için beşbin Yeni Türk Lirası, Ulusal televizyon kanalları hakkında bu cezanın on katı,

e) 3 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dokuzuncu, onikinci, onüçüncü ve ondördüncü fıkraları ile 4 üncü maddesinin dördüncü, beşinci ve yedinci fıkraları hükümlerine aykırı hareket edenlere her aykırı hareket için, ikiyüzlübin Yeni Türk Lirası, tekrerrür halinde bu ceza yüzde elli artırılarak,

f) 3 üncü maddesinin altıncı, yedinci, sekizinci, ve onbirinci fıkralarına aykırı hareket edenlere beş bin Yeni Türk Lirası, tekrerrür halinde bu ceza yüzde elli artırılarak, sekizinci fıkraya aykırı hareketin ilk ve orta öğretim kurumlarına ikiyüz metreden yakın olması halinde ise iki katı,

İdari para cezası uygulanır.

Bu Kanun hükümlerine uymayan perakende ve toptan satıcıların satış belgeleri iptal edilir.

MADDE 8- 4207 sayılı Kanununun 7 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mahkeme kararına bağlı işlemler

MADDE 7- İlgili idarenin başvurusu üzerine;

Bu Kanunun 3 üncü maddesinin onbirinci fıkrası ile 4 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümlerine aykırı hareket edenler nezdindeki ürünler toplatılır. Bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü ve ondördüncü fıkraları ile 4 üncü maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları hükümlerine aykırı hareket edenlere ait işyerlerinin bir aydan üç aya kadar kapatılmasına hükmolunur.

Söz konusu davalara sulh ceza mahkemelerince bakılır.

MADDE 9- 4207 sayılı Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 8- İdari para cezası verilmesini gerektiren ihlaller ilgisine göre ihbar ya da ceza tutanağı ile tespit edilir. Tutanaqlara ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından düzenlenir.

İhbar tutanağı üzerine ceza vermeye yetkili makam tarafından idari para cezası verilir. Ceza tutanağının ilgisine anında tebliğ

MADDE 8- 4207 sayılı Kanununun 7 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mülkiyetin kamuya geçirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci, dördüncü ve ondördüncü fıkralarındaki yasakların konusunu oluşturan her türlü eşya ile 4 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarının konusunu oluşturan bütün ürünlerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine mahalli mülki amir tarafından karar verilir."

MADDE 9- 4207 sayılı Kanununun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Trabzon Milletvekili
Cevdet Erdöl'ün Teklifi)

edilemeyen haller ile ihbar tutanağı üzerine verilen cezalara ilişkin tebliğatlar, 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Söz konusu idarî para cezaları ilgisine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. İdarî para cezalarına tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde İdare Mahkemeleri nezdinde dava açılabilir. İdarî para cezalarına dava açılması tahsilatı durdurmaz.

İdarî para cezaları, para cezası vermeye yetkili mercilerin bütçelerine gelir kaydedilir.

Süresinde ödenmeyen idarî para cezaları, ilgili kurumlarca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile 4 üncü maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen şartlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içinde yerine getirilir.

Yürürlük

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- 4207 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasındaki işletme sahipleri, söz konusu tertibat ve düzenlemeleri altı ay içinde yapmakla yükümlüdürler.

(2) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereğince yapılması gereken işler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde yerine getirilir.

(3) Bu Kanunda öngörülen yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır."

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.